

Το ψωμί στην κορεάτικη βιβλική σκέψη (Μητροπολίτης Κορέας Αμβρόσιος)

/ [Πεμπουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

[Προηγούμενη δημοσίευση: <http://www.pemptousia.gr/?p=176320>]

Μέσω των καλά οργανωμένων δυτικών ιεραποστολών από τον 18ο αι. κ.ε. ο Χριστιανισμός στην Κορέα έχει, ως γνωστόν, διαδοθεί σημαντικά. Σήμερα οι Χριστιανοί όλων των Ομολογιών αποτελούν περίπου το 30% του συνολικού πληθυσμού. Η Ορθόδοξη Εκκλησία έκανε την εμφάνισή της για πρώτη φορά τον Φεβρουάριο του 1900.

Για το υπό εξέταση θέμα μας ενδιαφέρει κυρίως η Ορθόδοξη Εκκλησία, γιατί, ως γνωστόν, η μεν Ρωμαιοκαθολική Εκκλησία χρησιμοποιεί στην Λατρεία της την όστια (άζυμο άρτο), οι δε Προτεστάντες έχουν καταργήσει τα Μυστήρια.

Σε μια κοινωνία όπου βασιλεύει, όπως νομίζουμε (παρουσιάστηκε ανωτέρω), αποκλειστικά το ρύζι, ποια μπορεί να είναι π.χ. η σημασιολογική φόρτιση του

τετάρτου αιτήματος της Κυριακής Προσευχής: Το άρτον ημών τον επιούσιον δος
ημίν σήμερον; (Μτ. 6:11)

Είναι χαρακτηριστικό ότι καμιά μετάφραση του εν λόγω κειμένου στα κορεατικά, που έχει γίνει από τις διάφορες χριστιανικές Ομολογίες, δεν έχει μείνει πιστή στο ελληνικό πρωτότυπο. Όλοι έχουν μεταφράσει τον άρτο με την πολυσήμαντη κορεατική λέξη γιανγκσίκ (간식), που σημαίνει κάθετι το φαγώσιμο. Την δε λέξη επιούσιον με την λέξη πιριοχάν (피로찬), που σημαίνει κάτι το αναγκαίο για την συντήρηση και την ύπαρξή μας και που ίσως αποδίδει πιστότερα τον όρο επιούσιος απ' ότι τον αποδίδουν ευρωπαϊκές γλώσσες, όπως π.χ. η αγγλική με το daily[2].

Στην συνέχεια στόχος μας είναι να εξετάσουμε πώς μεταφράζεται στα κορεατικά η λέξη άρτος σε άλλα σημαντικά χωρία της Καινής Διαθήκης[3]. Κατ' αρχήν θεωρούμε σκόπιμο να σημειώσουμε ότι η λέξη άρτος, δηλαδή το νέο μάννα, στην γλώσσα της Κ.Δ. ερμηνευόμενη γραμματολογικώς, αλληγορικώς και εσχατολογικώς έχει πνευματική και υλική αξία. Σημαίνει: α) το ψωμί, β) κάθε είδος φαγητού[4], γ) τον θείο Λόγο ή την θ. Ευχαριστία και δ) τον άρτον του μέλλοντος αιώνας[5]. Η υλικοπνευματική ερμηνεία του άρτου είναι απόλυτα εναρμονισμένη με την διφυή υπόσταση του ανθρώπου ως ψυχοσωματικού όντος. Γι' αυτό η βιβλική έννοια της λέξεως άρτος αποδίδεται πιστά μόνο με τον συνδυασμό της γραμματολογικής και της αλληγορικής ερμηνείας.

Οι μεταφραστές του κειμένου της Κ.Δ. στα κορεατικά ακολουθούν ως επί το πλείστον την βιβλική έννοια της λέξεως άρτος, όπως την είδαμε ανωτέρω. Για να έχουμε μια σαφέστερη εικόνα της μεταφραστικής εργασίας στο κορεατικό κείμενο της Κ.Δ. χωρίσαμε τα σχετικά χωρία σε τρεις κατηγορίες:

Α) Στην πρώτη κατηγορία παρουσιάζονται τα χωρία στα οποία η λέξη άρτος μεταφράζεται με την λέξη πάνγκ (ㅁ), δηλαδή ψωμί:

ον εάν αιτήση ο υιός αυτού άρτον (Μτ. 7:9)

Ουκ έστι καλόν λαβείν τον άρτον των τέκνων και βαλείν τοις κυναρίοις. η δε είπε· ναί, Κύριε· και γαρ τα κυνάρια εσθίει από των ψυχίων των πιπτόντων από της τραπέζης των κυρίων αυτών.(Μτ.15:26--27) Στην μετάφραση εδώ παραμένει ο άρτος λόγω προφανώς των ψυχίων, που ακολουθούν στο κείμενο. (βλ. Μκ. 7:27)

Και επελάθοντο λαβείν άρτους, και ει μη ένα άρτον ουκ είχαν μεθ' εαυτών εν τω πλοίω (Μκ.8:14)

ελήλυθε γαρ Ιωάννης ο Βαπτιστής μήτε άρτον εσθίων (Λκ.7:33)

Και λαβών άρτον ευχαριστήσας έκλασε και έδωκεν αυτοίς (Λκ.22:19) Βλ. επίσης Μτ. 26:26 και 1 Κορ. 11: 23,24,26-28

Και εγένετο εν τω κατακλιθήναι αυτόν μετ' αυτών λαβών τον άρτον ευλόγησε, και κλάσας επεδίδου αυτοίς (Λκ. 24:30)

όπου έφαγον τον άρτον ευχαριστήσαντος του Κυρίου (Ιω.6:23)

άρτον εκ του ουρανού έδωκεν αυτοίς φαγείν (Ιω. 6:31). Εγώ ειμι ο άρτος της ζωής (Ιω. 6:35) Η λέξη άρτος παραμένει αμετάφραστη σε όλο το έκτο κεφάλαιο.

ο τρώγων μετ' εμού τον άρτον (Ιω. 13:18)

οψάριον επικείμενον και άρτον (Ιω.21:9)

έρχεται ούν ο Ιησούς και λαμβάνει τον άρτον και δίδωσιν αυτοίς (Ιω.21:13)

κλώντες τε κατ' οίκον άρτον (Πρ.2:46)

είπων δε ταύτα και λαβών άρτον ευχαρίστησε τω Θεώ ενώπιον πάντων, και κλάσας ήρξατο εσθίειν(Πρ.27:35)

τον άρτον ον κλώμεν, ουχί κοινωνία του σώματος του Χριστού εστιν; (1 Κορ. 10:16, 17)

και άρτον εις βρώσιν (2 Κορ. 9:10) Στην μετάφραση της Ρωμαιοκαθολικής Εκκλησίας του 2005, η λέξη άρτος στο χωρίο αυτό και στο επόμενο μεταφράζεται ως φαγητό.

ουδέ δωρεάν άρτον εφάγομεν (2 Θεσ.3:8).

Β) Στην δεύτερη κατηγορία περιλαμβάνονται τα χωρία στα οποία η λέξη άρτος μεταφράζεται με την λέξη ουμσίκ (□□), δηλαδή τροφή:

Ου γαρ νίπτονται τας χείρας αυτών όταν άρτον εσθίωσιν (Μτ.15:2)

Και έρχονται εις οίκον· και συνέρχεται πάλιν όχλος, ώστε μη δύνασθαι αυτούς μηδέ άρτον φαγείν.(Μκ. 3:20)

αλλά ανίπτοις χερσίν εσθίουσι τον άρτον; (Μκ.7:5) Βλ. επίσης Μκ. 7:2

Και εγένετο εν τω ελθείν αυτόν εις οίκόν τινος των αρχόντων των Φαρισαίων σαββάτω φαγείν άρτον(Λκ.14:1)

ίνα μετά ησυχίας εργαζόμενοι τον εαυτών άρτον εσθίωσιν (2 Θεσ. 3:12). Στην ρωμαιοκαθολική μετάφραση ο άρτος στο χωρίο αυτό μεταφράζεται ως κάτι το φαγώσιμο (□□).

Γ) Στην τρίτη κατηγορία ανήκουν ελάχιστα χωρία, στα οποία η λέξη άρτος έχει μεταφραστεί είτε ως θ. Ευχαριστία είτε άλλως:

Και παρήγγειλεν αυτοίς ίνα μηδέν αίρωσιν εις οδόν ει μη ράβδον μόνον, μη πήραν, μη άρτον, μη εις την ζώνην χαλκόν. (Μκ.6:8) Η λέξη άρτος έχει μεταφραστεί με το μοκούλ κοτ, (□□ □), που σημαίνει φαγώσιμο πράγμα. Βλ. το ίδιο χωρίο στο Λκ.9:3 όπου η λέξη άρτος παραμένει. Στην ρωμαιοκαθολική μετάφραση η λέξη άρτος και στα

δύο χωρία μεταφράζεται ως ψωμί.

συνηγμένων των μαθητών κλάσαι άρτον (Πρ.20:7). Η λέξη άρτος μεταφράζεται ως θ. Ευχαριστία. Στην ρωμαιοκαθολική μετάφραση η λέξη άρτος μεταφράζεται ως ψωμί.

αναβάς δε και κλάσας άρτον και γευσάμενος (Πρ. 20:11). Η φράση του πρωτοτύπου κλάσας άρτον, ενώ στο προηγούμενο χωρίο μεταφράζεται ως ευχαριστιακός άρτος, εδώ μεταφράζεται ως ψωμί. Το ίδιο ισχύει και στην ρωμαιοκαθολική μετάφραση.

(συνεχίζεται)

[2] Είναι ενδιαφέρον για το θέμα μας ότι ο άγιος Ιννοκέντιος Βενιαμίνωφ, ο γνωστός Ρώσος ιεραπόστολος της Αλάσκας (1797-1879), όταν μετέφρασε την Κυριακή Προσευχή στην γλώσσα των Αλλεούτιων (Aleut) απέδωσε την λέξη άρτος με την λέξη ψάρι, γιατί για τους Αλλεούτιους τα ψάρια, ως γνωστόν, είναι “ο άρτος ο επιούσιος”.

[3] Το θέμα των μεταφράσεων της Α.Γ. στην κορεατική είναι πολυσύνθετο. Και τούτο γιατί υπάρχει σήμερα μεγάλος αριθμός μεταφράσεων. Σχεδόν η κάθε χριστιανική εκκλησία έχει κάνει την δική της μετάφραση. Στην μελέτη μας κατά βάση χρησιμοποιούμε την μετάφραση (□□ □□), που έγινε με την συνεργασία των Ρωμαιοκαθολικών και Προτεσταντών το 1977 και την μετάφραση της Ρωμαιοκαθολικής Εκκλησίας, που έγινε το 2005.

[4] Βλ. Ωριγένους, Περί ευχής, ΒΕΠΕΣ, 10, XXVII, 1, 279: “... επεί δε πάσα τροφή ‘άρτος’ λέγεται κατά την γραφήν”.

[5] Βλ. Ιωάννου του Δαμασκηνού, Περί της ενσάρκου, PG 94, 1152: “Ούτος ο άρτος εστίν η απαρχή του μέλλοντος άρτου, ος εστιν ο επιούσιος. Το γαρ επιούσιον δηλοί, ή τον μέλλοντα, τουτέστι τον του μέλλοντος αιώνος, ή τον προς συντήρησιν της ουσίας ημών λαμβανόμενον. Είτε ούν ούτως, είτε ούτως, το του Κυρίου σώμα προσφυώς λεχθήσεται”.